

**Commentaria In Regulas Cancellariæ Apostolicæ: Sive In
Glossemata Alphonsi Sotto, Glossatoris nuncupati**

Chokier, Jean de

Coloniae Agrippinae, 1674

Reg. XXXIX. de litteris Religiosorum expediendis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62377](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-62377)

Regula tradunt, post conclusionem in causa probationes facti & instrumen-
tum produci non posse, quod & probat Iaf. in Repet. L. admonendi num. 50, cum seq.
f. de tureur. Socim. Reg. 84. DD. in c. pastoralis, verbo conclusum, de causa poss. &
prop. maximè in causis profanis & ordinariis, ut scribit Ant. Gravat. ad Ve-
terium. Ratio est, quia facta conclusio liquere de causa, gl. in c. signi-
ficaverint in verbo liquere de testibus, prædicta autem conclusio quo patiatur li-
mitationes, vide apud Matheus. singul. 54. Gail. lib. 1. observat. 107. numer. 5. 10
& seqq. Vestrum in praxi lib. 4. c. 4. num. 25.

Ista Regulas sequentes) Et sic ista Regula est ultima judicium, & vix pra-
dicatur, inquit Gomeius hic, propter facilem conclusionis derogationem.

*Argumenta in Regul. xxxvii. INNOCENTII VIII.
qua est PAVLI V. xxxix.*

- 1. Per appositionem manus Papæ be- 8. Secretarius Papæ an poterit solus
nehicum amovibile sit perpetuū Bullam corrigere postquam expe-
& irrevocabile.
- 2. Papa non censetur derogare juri an- 9. Non creditur in præjudicium alte-
tiquo & religioni.
- 3. Non obstante collatione Papæ mo- 10. Motus proprii Papæ tollit tantum
nachus potest à suo Prelato ex cau- subreptiones.
- 4. Cautela contra hanc regulam.
- 5. Celta contra mandati formam sunt
nulla.
- 6. Papa majorem sibi potestatem re- 11. Monachus habens prioratum à Pa-
servat quam conferit.
- 7. Curæ pretium esset si Papa certas pa tenetur renuntiare ad mandatum
regulas faceret concernentes litterarum Abbatis si Papa non dixerit quod
expeditiones per suam Ca- non removeretur.
- meram.

*Ccc**Reg.*

*Regula xxxvii, Innocentii viii.
qua est xxxviii. Pauli v.*

DE LITTERIS RELIGIOSORVM EXPEDIENDIS.

ITem voluit, & ordinavit, quod si aliqui religiosi perant aliquod beneficium ad nutum revocabile cum clausula, quod exinde pro solo nutu Abbatis vel Superioris non possint amoveri littere quo ad clausulam ipsam nullatenus expediantur, nisi idem D. N. ponat in signatura quod non possint amoveri, vel ad partem clausulam ipsam concedat.

GLOSSEMA ALPHONSI.

IN ista Regula dicitur quod si Monachus impetrat beneficium sua religionis quodquidem posuit Abbas vel superior suus ad nutum removere ab habente quando si placet & petit Monachus quod non posuit ad nutum super crux amoveri, quod Abbreviatores imponant istam clausulam, nisi in supplicatione ponat Papa in signatura quod non possit amoveri, vel in clausula infra in supplicatione positis hoc petatur, & Papadus se expliciter fiat ut petitur: hoc dicit, & ratio dubitandi vicebat, quod licet beneficium sit ad nutum revocabile: tamen quia Papa apposuit manus, videbatur, quod foret revocabile argum. cap. ut nostrum de app. & cap. i. ut Ecclesiastica beneficia & idem videbatur quod eriam Abbreviatores & Vicecancellarius possint expedire bullas et quae in supplicatione hoc petatur, & Papa simpliciter concescit. Sed ratio decisio est, quod Papa non vult praividicare religioni & antiquo iuri; nam Monachus est frater in Christo, ex quo posuit hominem supradictum, ut dicit glossa in cap. si vere xvi. questione in fin' ideo non vult Papa quod indirecte Monachus ab obedientia Abbatis sit exceptus, unde licet Papa conferat alicui beneficium, non propter ea sequitur quod a suo Prelato non posuit ex causa privari illo beneficio quia reatus omnem excludit honorem. I. moret Cod. si ser. expor. & hoc vult Bald. in cap. illud. de ma- & obed. alias debet et dicere in c. per tuas cod. tit. ubi bonus text. & gloss. de hoc & ibi Doctor. in cap. cum in distribuendis de temp. ord. & ibi Joan. And. Item, licet Bald. in d. cap. dicat, quod si monachus habet Prioratum a Papa, quod non tenetur renunciare ad mandatum Abbatis, & alleg. Joan. Andr. in cap. cum inter. de elect. & credo quod

deb
ret
neg
E
Ba
mitte
Regu
Canne
argue
leria
formal
script
Cance
traditio
humani
XVI.
que er
erit un
enem
arrige
furman
qua si
suffici
cap. ni
franc
acto q
proprio
re, &
bend,
et dici
go iure

debuit allegasse in dicto cap. cum in distribuendis : tamen hoc verum, quando Papa dice
ret quod non removeretur, alias secus : faciat gloss. iuncto text. in cle. prima de supp.
negligentia prælatorum.

Et ex ista regula, iuncta illa supra xxv. potest quod Auditor coram quo producitur ta-
ta Bulla expedita, quod visa supplicatione, ubi non sunt verba Pape hic posita, potest re-
mittere bullas corrigendas ad Cancellariam, & tunc corrigerentur illae Bullae per illam
Regulam: tamen cautela est hodie contra istam Regulam, quod expediantur Bullae per
Camaram, & tunc quia Papa apposuit manus, non se potest Cancellaria intromittere,
argument. dictorum jurium, & sic practicatur hodie, tam in Rota quam in Cancel-
laria, licet dicatur hic quod nullatenus exprimantur, & sic videtur quod factum contra
formam mandati sit nullum, leg. diligenter ff. mandari & cap. cum dilecta de re-
script. tamen hoc habet locum in expediti a bulla per Cancellariam, quia ista est Regula
Cancellaria & non Camara, ubi maiorem Papam penes se potestatem reservavit, quam hic
tradidit in cap. duodum & cap. quamvis Joan. 11. de preben. lib. vi. Ideo esset 6
bonum stile & sanctum, quod ficeret etiam aliquas constitutiones Papa, quoad Came-
ram, etiam secretam, sicut quoad Cancellariam, maxime circa expeditiones bullarum, 7
queriam expediuntur sine supplicationibus quotidianis: ideò in talibus bullis si posset ha-
bituna commissio, quod corrigerentur secundum tenorem supplicationis, bene esset, sin
autem oportet quod habeat patientiam Abbas. Et non credo quod Secretarius solus posset 8
arrigere Bullas etiam in registro bullarum postquam bullae sint expeditae, quia Papa appo-
suit manus ut dixi, etiam si dicat hoc factum de mandato Papa viva voca oraculo sibi facto,
quia si non crederetur etiam Cardinali & in prejudicium alterius, etiam in curia,
sufficiat gloss. not. de sententi. excommun. cap. sicut & ego allego aliam in
cap. nuper eodem titul. & hoc vult Joan. Andr. in cap. quod super his, de fide in-
strument. de quo satis dixi in questionibus Cardinalium, & pro nunc sufficiente hac: &
credo quod etiam Cancellaria servaret hanc Regulam, licet supplicatio sit signata motu
proprio, maximè si esset facta una Regula quod motu proprio tantum tollat subreptio-
ne, & non operatur alium effectum, pro quo facit gloss. in clem. ff Romanus de pre-
bend. & credo quod ista non sit danda: ideò si Auditor mitteret bullam ad Cancellariam
ut dicit, dubito an posset facere, & an Cancellaria deberet obediens ipsi, quia dicitur sibi
quare defendis villas &c. viii. dist. quo jure, nec vidi fieri tempore meo.

COMMENTARIA IO. A CHOCKIER.

A Quod non removeretur) Ad stipulatur Rebuff. in addit. ad hanc regulam per
Archid. in c. presenti de off. ord. in 6. vel nisi beneficium alias manuale facta
esset perpetuum consuetudine vel præscriptione, ut scripsi potest, Melius in Regm.
verbo religiosus non potest consentire num. 9. Gambar. tract. de off. leg. lib. 4. c. 11.
19. text. in cap. cum de ben. s. de preb. in 6. maximè si ejusmodi consuetudo; vel
præscriptio processerit à tempore, quo sciente & patiente illo qui jus remo-
vendi prætendit, fuit aliquis provisus in titulum perpetuum, & talis provisus
habuit effectum Gonizates ad Reg. & Cancell. glo. s. 6. num. 24. & seqq.

B Non credo quod secretarius) Vide hac de re Vestrum in praxi lib. 1. c. 7. ubilat
de officio & potestate Secretarii Apostolici.

Argumenta in Regul. XXXVIII. INNOCENTIJ VIII.
quaæ est XI. PAVLI V.

1. Hæc Regula conformis est juri extra Curiam D'legatus, quam Auditores.
2. Cautela contra hanc Regulam.
3. Camera Apostolica raro servat reg. hanc, ut aliquot sequentes.
4. Clausula istius Regul. etiamsi non apponantur, pro appositis tamen de jure habentur.
5. An hæc Reg. sit de dandis.
6. Compermutans si non habuerit jus in beneficio renunciato, an alter possit redire ad suum beneficium, sine nova collatione?
7. Cautela pro compermutante ubi constat alterum nullum jus habuisse in beneficio.
8. Ampliorem Jurisdictionem habet Clem. Auditor de Rescript. an habeat locum extra Curiam?
9. Clausula istius Regul. de jure insunt contract. permutationes, id est si non apponantur, non vitant Reg. 10. De jure permutationis substitutio si beneficii sunt permutatiibus propriis.
11. Compermutans potest redire ad suum beneficium sine nova collatione, consensu tamen superioris accedente, si alter nihil juris habebat in beneficio permutato.
12. Renunciatio ex causa permutationis veram inducit vacationem.
13. Permutatione effectum non secuta, quando liceat auctoritate propria regredi ad beneficium.
14. Jus non abdicatur à resignante vel compermutante, nisi resignatus.